

Βρυξέλλες, 13 Ιουνίου 2016
(OR. en)

9221/16

ECOFIN 461
UEM 207
SOC 325
EMPL 221
COMPET 295
ENV 340
EDUC 196
RECH 187
ENER 203
JAI 451

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	9135/16 ECOFIN 426 UEM 176 SOC 290 EMPL 186 COMPET 263 ENV 307 EDUC 163 RECH 155 ENER 168 JAI 413 - COM(2016) 338 final
Θέμα:	Σύσταση για ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Μάλτας για το 2016 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Μάλτας για το 2016

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το ανωτέρω σχέδιο σύστασης του Συμβουλίου, όπως αναθεωρήθηκε και συμφωνήθηκε σε διάφορες επιτροπές του Συμβουλίου, το οποίο βασίζεται στην πρόταση της Επιτροπής COM(2016) 338 τελικό.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της ...

**σχετικά με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων της Μάλτας για το 2016
και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το Πρόγραμμα Σταθερότητας της
Μάλτας για το 2016**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών¹, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

¹ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Νοεμβρίου 2015, η Επιτροπή εξέδωσε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, με την οποία σηματοδοτήθηκε η έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2016 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Οι προτεραιότητες της Ετήσιας Επισκόπησης της Ανάπτυξης εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 17-18 Μαρτίου 2016. Στις 26 Νοεμβρίου 2015, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου², η Επιτροπή εξέδωσε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Μάλτα δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Την ίδια ημέρα, η Επιτροπή εξέδωσε επίσης σύσταση για Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ. Η Σύσταση αυτή εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 18-19 Φεβρουαρίου 2016 και εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 8 Μαρτίου 2016³. Ως χώρα με νόμισμα το ευρώ και λαμβανομένης υπόψη της στενής διασύνδεσης των οικονομιών της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, η Μάλτα θα πρέπει να διασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή της Σύστασης.
- (2) Η έκθεση χώρας του 2016 για την Μάλτα δημοσιεύθηκε στις 26 Φεβρουαρίου 2016. Αξιολογήθηκε η πρόοδος της Μάλτας όσον αφορά την υλοποίηση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων που είχαν εκδοθεί από το Συμβούλιο στις 14 Ιουλίου 2015 και όσον αφορά την επίτευξη των εθνικών της στόχων στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».
- (3) Στις 15 Απριλίου 2016, η Μάλτα υπέβαλε το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων για το 2016 και το Πρόγραμμα Σταθερότητας του 2016. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

³ ΕΕ C 96 της 11.3.2016, σ. 1.

- (4) Κατά τον προγραμματισμό των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων για την περίοδο 2014-2020 συνυπολογίστηκαν οι σχετικές ειδικές για τη χώρα συστάσεις. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴, όπου είναι αναγκαίο για τη στήριξη της εφαρμογής σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να επανεξετάσει και να προτείνει τροποποιήσεις του οικείου συμφώνου εταιρικής σχέσης και των σχετικών προγραμμάτων. Η Επιτροπή έχει παράσχει περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο προτίθεται να κάνει χρήση της εν λόγω διάταξης σε κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων με τη χρηστή οικονομική διακυβέρνηση.

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

- (5) Η Μάλτα υπάγεται επί του παρόντος στο προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης και υπόκειται στον μεταβατικό κανόνα για το χρέος. Στο Πρόγραμμα Σταθερότητας του 2016, η κυβέρνηση σχεδιάζει βελτίωση του ονομαστικού ισοζυγίου με εμφάνιση πλεονάσματος της τάξης του 0,1% του ΑΕΠ μέχρι το 2019. Το διαρθρωτικό ισοζύγιο θα βελτιωθεί σταδιακά έτσι ώστε να επιτευχθεί μέχρι το 2019 ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος της Μάλτας, δηλ. ισοσκελισμένη δημοσιονομική θέση σε διαρθρωτικούς όρους. Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σταθερότητας, ο δείκτης δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί σε 62,6% το 2016 και να υποχωρήσει περαιτέρω σε 55,5% το 2019. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές αυτές προβλέψεις είναι ευλογοφανές για το 2016 και συντηρητικό για την περίοδο 2017-19. Ωστόσο, δεν έχουν ακόμη προσδιοριστεί επαρκώς τα μέτρα στήριξης των προβλεπόμενων στόχων για το έλλειμμα από το 2017 και μετά. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2016, υπάρχει υψηλός κίνδυνος σημαντικής απόκλισης από τη συνιστώμενη προσαρμογή για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου στόχου το 2015 και το 2016, κυρίως λόγω της ολίσθησης το 2015 η οποία πρέπει να διορθωθεί το 2016, και, υπό αμετάβλητες πολιτικές, το 2017. Η ολίσθηση το 2015 εξηγείται εν μέρει από την αύξηση των επενδύσεων που οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο εξαιρετικά υψηλό ποσοστό απορρόφησης των κονδυλίων της ΕΕ ενόψει της ολοκλήρωσης της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013. Προκειμένου να μειωθεί η απόκλιση κατά την διετία 2015-2016, το Πρόγραμμα Σταθερότητας του 2016 περιλαμβάνει πρόσθετα μέτρα για το 2016 που δεν είχαν ακόμη συμπεριληφθεί στις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2016. Τα εν λόγω μέτρα έχουν ως στόχο τη μείωση των πρωτογενών δαπανών (κατά 0,16 % του ΑΕΠ), ιδίως στους τομείς των αμοιβών των εργαζομένων, της ενδιάμεσης ανάλωσης και των μεταβιβάσεων κεφαλαίου. Επιπλέον, έχουν αναθεωρηθεί οι εκτιμήσεις για ορισμένα από τα μέτρα για τα έσοδα, για την περίοδο 2016-2019, ώστε να αντανακλούν πιο επικαιροποιημένες πληροφορίες, καθώς και τον πραγματικό αντίκτυπο των μέτρων για το 2015. Συνολικά, τα μέτρα αυτά οδηγούν σε καθαρή μείωση του ελλείμματος της τάξης του 0,2% του ΑΕΠ. Σε σύγκριση με τις προβλέψεις της Επιτροπής, ο συνυπολογισμός των εν λόγω μέτρων θα βελτιώσει τη διαρθρωτική προσπάθεια και το διαρθρωτικό ισοζύγιο θα παρουσιάσει κάποια μέση απόκλιση κατά τη διάρκεια της διετίας 2015-2016, ενώ ο κίνδυνος σημαντικής απόκλισης θα παραμείνει το 2017. Η Μάλτα αναμένεται να συμμορφωθεί με την τιμή αναφοράς για τη μείωση του χρέους το 2016 και το 2017. Με βάση την αξιολόγηση του Προγράμματος Σταθερότητας και λαμβάνοντας υπόψη τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2016, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι υπάρχει κίνδυνος μη συμμόρφωσης της Μάλτας με τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Ως εκ τούτου, θα χρειασθούν περαιτέρω μέτρα για να διασφαλιστεί η συμμόρφωση το 2016 και το 2017.

- (6) Η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών της Μάλτας εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση. Αυτό οφείλεται κυρίως στις δημοσιονομικές επιπτώσεις των δαπανών που συνδέονται με τη γήρανση του πληθυσμού, όπως αυτές για την υγειονομική περίθαλψη και τη μακροχρόνια φροντίδα και τις συντάξεις. Το συνταξιοδοτικό σύστημα αντιμετωπίζει τη διπλή πρόκληση της επίτευξης βιωσιμότητας με παράλληλη διασφάλιση επαρκών εισοδημάτων συνταξιοδότησης. Οι δαπάνες για συντάξεις ήταν χαμηλότερες από τον μέσο όρο της ΕΕ το 2013, με ποσοστό 9,6% του ΑΕΠ, ωστόσο προβλέπεται να αυξηθούν σε 12,8% έως το 2060, ένα από τα υψηλότερα ποσοστά στην Ένωση. Τον Μάρτιο του 2016, η κυβέρνηση θέσπισε διάφορα μέτρα για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας και της επάρκειας του συνταξιοδοτικού συστήματος, αλλά ο δημοσιονομικός αντίκτυπος δεν έχει ακόμη εκτιμηθεί. Προκειμένου να βελτιωθεί η επάρκεια του συστήματος, η ελάχιστη εθνική ανταποδοτική σύνταξη εξακολουθεί να εξελίσσεται το 2016, με στόχο να ανέλθει στο 60% του μέσου εισοδήματος έως το 2027, και να επεκταθεί η κάλυψή της. Η αποτελεσματικότητα της μεταρρύθμισης θα εξαρτηθεί από τη διασφάλιση της απασχολησιμότητας εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας. Πέραν των συντάξεων, οι δημόσιες δαπάνες για την υγειονομική περίθαλψη και τη μακροχρόνια φροντίδα προβλέπεται να αυξηθούν ταχύτερα από τον μέσο όρο της ΕΕ, στο 2,1% και στο 1,2% του ΑΕΠ. Οι αρχές θέσπισαν στρατηγική για το εθνικό σύστημα υγείας και διενεργούν επανεξέταση των δαπανών υγειονομικής περίθαλψης με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δαπανών. Ωστόσο, δεν έχουν ακόμα προκύψει οι επιδιωκόμενες οικονομίες από τις εν λόγω προσπάθειες. Η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα θα μπορούσε να επωφεληθεί από τη χρήση δυνητικών οικονομιών ώστε να αντιμετωπιστεί η προβλεπόμενη αύξηση των δαπανών.
- (7) Πραγματοποιήθηκαν σημαντικές επενδύσεις, αλλά τα αποτελέσματα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης υπολείπονται ακόμη του στόχου. Αυτό επηρεάζει την ποιότητα της προσφοράς εργατικού δυναμικού και το ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας. Το μορφωτικό επίπεδο του εργατικού δυναμικού της Μάλτας εξακολουθεί να είναι από τα χαμηλότερα στην Ένωση. Η Μάλτα εφαρμόζει μια συνολική στρατηγική για τη διά βίου μάθηση, αλλά η συμμετοχή σε προγράμματα διά βίου μάθησης εξακολουθεί να είναι περιορισμένη, ιδίως μεταξύ των ατόμων με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο. Μεταξύ των προκλήσεων στον τομέα αυτόν περιλαμβάνονται η στοχοθετημένη ευαισθητοποίηση, η βελτίωση της πρόσβασης στην κατάρτιση και οι συμπράξεις μεταξύ ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και των εργοδοτών. Το 2015 εγκρίθηκε νομική γνωστοποίηση για την ίδρυση Ινστιτούτου συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης των εκπαιδευτικών (το Ινστιτούτο Εκπαίδευσης). Κύριοι στόχοι του Ινστιτούτου είναι: (i) να παρέχει στους εκπαιδευτικούς τις δεξιότητες που απαιτούνται στις καθημερινές τους επαγγελματικές δραστηριότητες· (ii) να λειτουργεί ως κόμβος για εκπαιδευτές ώστε να συναντώνται και να ανταλλάσσουν τις εμπειρίες τους, και (iii) να προωθεί την ηγεσία στα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Το Ινστιτούτο τίθεται επί του παρόντος σε λειτουργία και αναμένεται να καταστεί η βασική κινητήρια δύναμη για την αντιμετώπιση αναγκών επαγγελματικής εξέλιξης των εκπαιδευτικών. Η πρόοδος στον τομέα αυτόν θα πρέπει να παρακολουθείται.

- (8) Εκτός από μεμονωμένα έργα μεγάλης κλίμακας την περίοδο 2014-2015, οι επενδύσεις στη Μάλτα ήταν υποτονικές, αντανakλώντας διαρθρωτικές αλλαγές στην οικονομία και συμφορήσεις. Τούτο συνδέεται κυρίως με την αυξανόμενη σημασία των τομέων υπηρεσιών μικρότερης έντασης κεφαλαίου, γεγονός που μειώνει τις μελλοντικές επενδυτικές ανάγκες της οικονομίας. Ωστόσο, εξακολουθούν να υφίστανται ορισμένες προκλήσεις που επηρεάζουν τις επενδυτικές δραστηριότητες της χώρας, όπως η ανεπαρκής ικανότητα καινοτομίας, οι ελλείψεις σε δεξιότητες, η αναποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης και του δικαστικού συστήματος, ο κανονιστικός φόρτος και η σημαντική κυκλοφοριακή συμφόρηση.
- (9) Οι υποδομές μεταφορών και υλικοτεχνικής στήριξης συνιστούν ένα από τα σημαντικότερα εμπόδια για ξένες επενδύσεις. Το εξωτερικό κόστος των μεταφορών που επιβαρύνει την οικονομία της Μάλτας είναι σημαντικό. Τούτο προκύπτει κυρίως από την αναποτελεσματική χρήση του δικτύου μεταφορών της χώρας και από την έλλειψη πραγματικών εναλλακτικών λύσεων στη χρήση επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης. Επιπλέον, ο μεγάλος αριθμός των ιδιωτικών οχημάτων, η ρύπανση και η κυκλοφοριακή συμφόρηση αποτελούν προκλήσεις για τη βιωσιμότητα του τομέα των εθνικών μεταφορών. Δεν έχει ακόμη τεθεί σε εφαρμογή ολοκληρωμένη στρατηγική στον τομέα των μεταφορών, παρά το γεγονός ότι η ανάπτυξη στρατηγικής μεταφορών και γενικού σχεδίου σε εθνικό επίπεδο αποτελεί προϋπόθεση για την πρόσβαση στα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία (2014-2020), τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για τη συγχρηματοδότηση επενδύσεων στον τομέα των μεταφορών.
- (10) Η κυβέρνηση έχει λάβει διάφορα μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ). Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν στην παροχή μετοχικών κεφαλαίων και κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου, τομέας στον οποίο είχε διαπιστωθεί συμφόρηση κατά τα τελευταία έτη. Επιπλέον, στα μελλοντικά μέτρα περιλαμβάνονται η δημιουργία κεντρικού μητρώου πιστώσεων και αναπτυξιακής τράπεζας, καθώς και η δρομολόγηση από το Χρηματιστήριο της Μάλτας πλατφόρμας σχεδιασμένης ειδικά για να βοηθούνται οι ΜΜΕ να αντλούν κεφάλαια μέσω της κεφαλαιαγοράς. Εξακολουθούν να υπάρχουν δυσκολίες όσον αφορά την πρόσβαση σε μη τραπεζικά μέσα, αλλά οι ΜΜΕ επωφελούνται στη Μάλτα από καλύτερο χρηματοδοτικό περιβάλλον απ' ότι πολλές αντίστοιχες επιχειρήσεις στην ΕΕ.

- (11) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή προέβη σε ολοκληρωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Μάλτας και τη δημοσίευσε στην έκθεση του 2016 για τη χώρα. Επίσης, αξιολόγησε το Πρόγραμμα Σταθερότητας και το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων, καθώς και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν απευθυνθεί προς τη Μάλτα κατά τα προηγούμενα έτη. Έλαβε υπόψη όχι μόνον τη συνάφειά τους για την άσκηση βιώσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στη Μάλτα, αλλά και τη συμμόρφωσή τους με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ, μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 και 2 κατωτέρω.
- (12) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το Πρόγραμμα Σταθερότητας και η γνώμη του⁵ αποτυπώνεται ιδιαιτέρως στη σύσταση 1 κατωτέρω.

⁵ Δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Μάλτα να λάβει μέτρα το 2016 και το 2017 προκειμένου:

1. Ενόψει μεγάλου κινδύνου σημαντικής απόκλισης, να επιτύχει ετήσια δημοσιονομική προσαρμογή 0,6% του ΑΕΠ για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου στόχου το 2016 και το 2017, μέσω της λήψης των αναγκαίων διαρθρωτικών μέτρων. Να λάβει μέτρα για να διασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών.
2. Να λάβει μέτρα για την ενίσχυση της προσφοράς εργατικού δυναμικού, ιδίως μέσω της αυξημένης συμμετοχής ατόμων με χαμηλή ειδίκευση στη διά βίου μάθηση.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*
